

Lausunto Vaasan hallinto-oikeudelle (diaarinumero 704/20269)

Rakennus- ja ympäristölautakunta 25.08.2026

387/11.03.02/2026

Valmistelija

Ympäristötarkastaja Elina Röman
etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi, puh. 09 29671 (vaihe)

Päätösehdotus

Ympäristöpäällikkö Vikman Anu

Pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Rakennus- ja ympäristölautakunta viittaa päätöksessään 19.5.2026 § 62 antamiin perusteluihin ja katsoo, että valitus tulee hylätä. Valittajan yksilöityihin vaatimuksiin (1-4) vastataan alla olevalla tavalla.

1. Tapauksessa ei ole syntynyt sopimusta, vaan viranomaisen on kehottanut asiakasta toimittamaan selvityksiä (ml. vesinäytteen). Hallintolain (434/2003) 31 §:n mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset. Vaikka asiasta olisikin sopimus, ei viranomaisen voisi jättää vastuutaan ympäristönsuojelulain laillisuusvalvojana hoitamatta.

2. Uhkasakkolain (1113/1990) 8 §:n mukaan "uhkasakon suuruutta harkittaessa on otettava huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus, velvoitetun maksukyky ja muut asiaan vaikuttavat seikat". Suuruutta harkittaessa arvioitiin alueen laajuutta, tuhkan poistamiseen ja siirtämiseen meneviä työkuluja sekä alueen jäteasemien keskimääräisiä vastaanottohintoja. Uhkasakkolain esitöiden (HE 63/1990 vp, s. 13) mukaan "uhkasakon asettamisen tarkoituksena on taivuttaa velvoitettu noudattamaan päävelvoitetta. Uhkasakon suuruus on harkittava siten, että sen voidaan olettaa johtavan päävelvoitteen täyttämiseen." Tästä syystä uhkasakko asetettiin arvioituja todellisia kuluja korkeammaksi. Uhkasakkolain esitöiden perusteella ei ole tarkoituksenmukaista asettaa uhkasakkoa valittajan oikeaksi katsomaansa ja ilman perusteluja ilmoittamaan suuruusluokkaan.

3. Uhkasakkolaissa tai sen esitöissä ei suoraan oteta kantaa siihen, pitääkö päätöksen lainvoimaisuutta odottaa ennen ilmoituksen lähettämistä Maanmittauslaitokselle. Uhkasakkolain 19 §:ssä kuitenkin säädetään, että "Uhan asettaneen viranomaisen tai sen määräyksestä asianomaisen valvovan viranomaisen on lähetettävä vastaava ilmoitus asiaa koskevista myöhemmistä päätöksistä ja päävelvoitteen täyttämisestä" ja lain esitöissä todetaan tämän tarkoittavan esimerkiksi sitä, että valitusviranomaisen muuttaa päätöstä tai kumoaa sen (HE 63/1990 vp, s. 18). Näin ollen voidaan päätellä, että ilmoitus Maanmittauslaitokselle voidaan tehdä jo ennen päätöksen lainvoimaisuutta, kuten tässä tapauksessa onkin menetelty.

4. Lautakunnan päätöksen mukaan "tiemateriaalin poistamisen jälkeen on otettava tiealueelta pois valuvasta virtaavasta vedestä vesinäyte". Vesinäytteellä voitaisiin todentaa, että jätteen käytöstä ei ole jäänyt haittaa terveydelle tai ympäristölle tai koitunut yleisen edun loukkausta. Mikäli tiealueelta ei tuhkan poistamisen jälkeen enää virtaisi vettä, voitaisiin vesinäytteen toimittamatta jättäminen hyväksyä päätöksen jälkivalvonnassa, kun valittajan väittäminen on voitu ensin käydä aistinvaraisesti todentamassa. Velvoitetta ei ole tarpeellista tai kannattavaa poistaa tässä vaiheessa.

Lautakunta tuo lisäksi hallinto-oikeuden tietoon rajanaapurin 10.8.2026 ympäristönsuojelulle toimittamat viestit ja valokuvat, joiden perusteella valittajan rajalta alas rajanaapurin tontille kulkee ruskea vana, missä ei kasva mitään. Rinteessä on viestin mukaan kuolleita havupuita ja jätebetoni on yhä paikallaan. (Ympäristönsuojelu on 24.4.2026 kehottanut valittajaa poistamaan jätebetonin mutta valittaja on vastineessaan ilmoittanut, että betonivalulla on stabiloitu rinnettä.) Rajanaapuri kertoo 10.8.2026 viestissään myös, että hänen tontilla tien vieressä seisoo tieltä valunutta vettä paikassa, mikä ennen on ollut kuiva.

Käsittely <Aloita käsittelyn kuvaus tästä>

Päätös

Tiedoksi

Selostus Rakennus- ja ympäristölautakunta antoi 19.5.2026 § 62 päätöksen, jolla veloitettiin [REDACTED] ajamaan kiinteistöille [REDACTED] ja [REDACTED] ajettu tuhka pois ja viemään se luvalliselle vastaanottopaikalle. Lisäksi määrättiin, että

- Poistamisesta tulee toimittaa kuitit/dokumentit kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.
- Tiemateriaalin poistamisen jälkeen on otettava tiealueelta pois valuvasta virtaavasta vedestä riippumattoman asiantuntijan ottama vesinäyte, josta tutkitaan päätöksessä määrätyt parametrit.
- Näytteenoton lisäksi on hankittava ulkopuolisen asiantuntijan selvitys, aiheutuuko käytetystä jäteaineksesta näytetulosten perusteella ympäristön pilaantuneisuutta tai sen vaaraa.
- Tulokset on toimitettava viipymättä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Laiminlyönnin varalta asetettiin kiinteä 25 000 euron uhkasakko.

Lautakunta päätti kokouksessa 19.5.2026 lisäksi, että mikäli rakennuttaja toimittaa riippumattoman asiantuntijan ottamat maaperä- ja vesinäytteet rakennusmateriaalin arvioimiseksi, voidaan tuloksista riippuen uhkasakon langettamista vielä arvioida. Määräajaksi näytteiden ottamiselle asetettiin kaksi (2) kuukautta päätöksen tiedoksi saamisesta.

Päätöksestä on valitettu ja Vaasan hallinto-oikeus kehottaa antamaan valituksen johdosta lausunnon. Lausunnon antamiselle on myönnetty lisää aikaa 27.8.2026 asti.

Valituksessa (oheismateriaalina) esitetään muun ohella seuraavaa:

1. Kirkkonummen kunta tai ympäristötarkastaja maksaa sopimusrikkomuksen (valittaja määritellyt kustannukseksi 3500 €).
2. Uhkasakon oikea suuruusluokka on 10 000 €.
3. Maanmittauslaitokselle ei saa toimittaa tietoa uhkasakosta ennen kuin hallinto-oikeus on käsitellyt asian.
4. Vesinäytevelvoite poistetaan.

Päätöshistoria